11 · Fanger til gjenbruk

Roald Dahls hekser har titler her inne. Jurist. Rådgiver. Beslutningstaker. De trenger ikke komme inn på cellen for å gjøre deg vondt. De kan sitte på et kontor og skrive. Uke etter uke, år etter år. Et inngrep i livet ditt, et nytt avslag, enda en bit av barndommen til ungen din som forsvinner mens saken behandles.

Du kan klage. Det står der. Den setningen skal liksom gjøre alt det andre til å leve med. Du klager, det går måneder, og inngrepet fortsetter å virke. Etter et halvt år kan saken fremdeles være under behandling. Dagen du skulle hatt sammen med barnet ditt, har ingen lagt til side til deg. Den er brukt opp.

Hva vet juristen i Bergen fengsel om hvorfor jeg ruset meg for over to år siden? Om samlivsbruddet, den økonomiske ruinen? Landet og huset jeg hadde bygd på den andre siden av jorden, for fremtiden vår, og så sto jeg utenfor det livet ekskonen hadde bestemt seg for å stenge meg ute fra. Hele det sammenbruddet skal kunne krympes til rushistorikk. Et ord som får bli med videre, mens alt jeg har gjort siden, må kjempe om plassen.

Over tjue negative rustester. ADHD-medisinering. Uttalelse fra sjefslegen. Skolen. CRUX. Ansatte. Arbeidet jeg har lagt ned, og datteren min som motivasjonen gjennom det hele. Jeg har prøvd å vise hva forholdet til henne gjør med meg, hvorfor jeg vil leve annerledes, hva jeg faktisk gjør for å få det til. Det finnes mennesker rundt meg som har sett det.

Så kommer vurderingen av risiko, og jeg kjenner ikke igjen mennesket som står der.

Hun kan skrive at det er fare for ny alvorlig kriminalitet. Hun kan gi fortiden den vekten hun mener den skal ha, og skyve det jeg har bygd opp, ut mot kanten. Hvordan skal jeg kjempe mot det? Hvor mye må jeg dokumentere før det får lov til å forandre bildet? Når saken skal være opplyst, må vel også det som taler mot konklusjonen, være med. Ellers kan dere samle så mye papir dere vil. Da har dere bare fylt opp mappen rundt et svar dere allerede hadde.

Et pennestrøk kan velte det jeg har brukt skole, behandling og hver eneste dag av soningen på å bygge. Hennes arbeidsdag går videre. Jeg blir sittende med livet det ble skrevet i.

Makt korrumperer. Absolutt makt korrumperer absolutt. Jeg forstår den setningen med en annen del av kroppen nå.

Jeg har også sagt fra. Tatt ordet mot Kriminalomsorgen, skrevet om det som ligger under teppet, sluppet journalistene til. Jeg mener det som så rammer meg, er overlagt gjengjeldelse. Jeg mener dere vet hva dere gjør når dere gjør meg desperat, og så tar desperasjonen til inntekt for at dere hadde rett. En innsatt som lager bråk på utsiden, skal ikke få andre innsatte til å tro at det er trygt å gjøre det samme. Hvis du kan ramme ham når han nærmer seg to tredeler, synes det. Alle kan se hva det kostet å åpne munnen.

Og dere vet hvor dere skal treffe meg. Det skrev fengselet selv da overføring til lavere sikkerhet ble vurdert: hvor viktig datteren min er for meg. Dere fant motivasjonen min da dere skulle begrunne et skritt fremover. Senere er det nettopp veiene til henne

som blir blokkert.

Dokumentene til barnevernssaken. E-posten med det jeg trenger til rettsmøtet. Hjelpen fra advokat. Tilgangen til PC-en. Fristene. Alle disse tilsynelatende små sakene ender på samme sted for meg: Muligheten til å være far, og til å være det etter soningen også.

Så ja, jeg blir sint. Jeg blir desperat. Jeg ber igjen og forklarer igjen, og til slutt er ikke stemmen rolig. Hva forventer du av en far når det er dette du holder utenfor rekkevidde?

Les så hva som overlever inn i beskrivelsen av ham. Høylytt. Sint. Frustrert. Kalte noen ubrukelig. Der har du reaksjonen, ferdig løsrevet fra det som fikk den frem. Den får stå alene og se farlig ut. Den som leser, får møte meg idet jeg ikke holder ut mer. Alt før det blir borte.

Jeg leter etter de ansattes del i mine vedtak. Hvor står feilen de gjorde? Hvor står forsinkelsen, avvisningen, dokumentet jeg ikke fikk tak i? Det er også dette jeg vil frem til når jeg skriver om åtte dager med skole før man kan begynne å jobbe i fengsel. En pur ung aspirant eller vikar kan stå der med den korte opplæringen bak seg, og beskrivelsen hans kan likevel få tyngden til en ferdig sannhet. Min må gjennom hele hinderløypen før den i det hele tatt blir hørt.

Juristen beskytter beskrivelsen. Beskrivelsen gir juristen noe å vise til. Inngrepet kan gjennomføres. Og så kommer livet etterpå: maktesløsheten, isolasjonen, progresjonen du har mistet på et øyeblikk, klagen du må få frem før den korte fristen går ut. Kanskje vedtaket kommer for sent. Kanskje du blir sittende og vente på tilgangen du trenger for å svare. Du bruker all kraft på å få gjort det de samme menneskene krever at du skal gjøre, gjennom hindringene de selv forvalter.

Klarer du det, kan du få avslag og saken sendt videre. Nye måneder. Kanskje år før du er gjennom løpet. I mellomtiden vet du hva du protesterer mot. Du var der. Du vet at det ikke skjedde sånn. Hver gang du leser den samme fremstillingen igjen, må du kjenne på at den fortsatt får styre livet ditt.

Til slutt reagerer du også på dette. Det blir for mye. Da har de en ny reaksjon å bruke. Den kan legges ved siden av den første og få se ut som bekreftelsen de manglet.

Det er den selvoppfyllende jævelskapen jeg prøver å få deg til å se. Du presser et menneske til det reagerer, tar reaksjonen ut av sammenhengen og bruker den til å begrunne mer press. Etterpå kan du vise til at mennesket stadig reagerer. For en praktisk måte å få rett på.

Jeg kaller det tortur når jeg beskriver hva dette gjør med meg. Den som bare leser ordene mine og synes de er for sterke, må også lese hva ordene forsøker å romme. Gå tilbake til barnet. Til fristen. Til den tredje uken uten tilgang til det du trenger. Du sitter ikke og diskuterer et prinsipp over kaffe. Du sitter og ser en mulighet til å forsvare forholdet til datteren din løpe fra deg.

Så får du høre om lover og regler i et fengsel. Om at andre også trenger hjelp. Som om det var det du ikke hadde forstått.

Brevet om innsyn · 9. oktober 2026

«Bergen fengsel har et høyt sakspress for tiden», står det i brevet datert 9. oktober. Fengselet skriver at det anser det som «uforholdsmessig arbeidskrevende å gjennomgå og besvare samtlige av dine innsynsbegjæringer, og om det i hele tatt lar seg gjøre». De ber meg spesifisere hvilke opplysninger jeg vil ha, og samle dem i én henvendelse. Brevet viser tilbake til innsynskrav og klager fra juli og august.

Dokumentnote: Hele brevet «Foreløpig melding i forvaltningssak – innsynskrav», datert 9. oktober 2026, gjengis på de neste to sidene. Fengselet betegner uttrykkelig brevet som en foreløpig melding, ikke som avslag eller enkeltvedtak. Dette er avsenderens klassifisering; gjengivelsen avgjør ikke rettslige spørsmål om saksbehandling, innsyn eller overprøving. Kilde: 0838_001.pdf, side 1–2. De øvrige sidene i skannerpakken gjelder andre dokumenter og arbeidsinstrukser. En bestemt historisk innsendt klage som svar på dette brevet er ikke bekreftet i materialet.

Kriminalomsorgen
Bergen fengsel

[redacted]
Bergen fengsel
Steinestøvn. 401
5109 HYLKJE

Offl. § 13, jf. Fvl. § 13 1. ledd

Deres ref:

Vår ref: [redacted]

Dato:
09.10.2026

Foreløpig melding i forvaltningssak - innsynskrav

Vi viser til dine innsynskrav og klager datert 26. juli 2026 (dokument 328 og 330), 7. august 2026 (dokument 347, 348 og 349), 11. august 2026 (dokument 362), 17. august 2026 (dokument 366 18. august 2026 (dokument 365 og 367) og 31. august 2026 (dokument 368 og 371).

Du har fremsatt en rekke innsynsbegjæringer og klageskriv overfor flere ulike etater, både i og utenfor kriminalomsorgen, herunder Bergen fengsel. Noen av begjæringene har, slik vi ser det, ikke nødvendigvis direkte sammenheng med din eller en spesifikk sak, og de fremstår som svært generelle. Dette medfører at det vil være svært arbeidskrevende for fengselet å identifisere hvilke deler av kravene som gjelder oss, hvilke opplysninger du spesifikt ønsker innsyn i og innhenting av disse opplysningene.

Bergen fengsel har et høyt sakspress for tiden, og vi anser det som uforholdsmessig arbeidskrevende å gjennomgå og besvare samtlige av dine innsynsbegjæringer, og om det i hele tatt lar seg gjøre.

Dersom du ønsker innsyn i informasjon som Bergen fengsel står ansvarlige for eller innehar, ber vi om at du spesifiserer og konkretiserer hvilke opplysninger du ønsker innsyn i. Vi ber også om at du tilstreber å samle dette i én henvendelse.

Vi gjør oppmerksom på at dette ikke er å anse som et avslag på begjæring om innsyn, og dermed ikke som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Reglene om omgjøring og klage kommer derfor ikke til anvendelse.

Med hilsen

Postadresse: Postboks 694 4302 Sandnes
Besøksadresse: Steinestøveien 401, 5109 Hylkje
Telefon: 55 39 36 00
Org.nr: 911830868 mva
[redacted]
E-post: postmottak-8510@kriminalomsorg.no

[redacted]
avdelingsleder

[redacted]
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i kriminalomsorgen og har derfor ingen signatur.

Skriv heller hele situasjonen. Skriv at han prøvde å få tak i dokumenter til rettsmøtet. Skriv hva han ble nektet, og hvor lenge. Ta med det før dere forteller hvor sint han ble. La den som skal vurdere ham, få lese begge deler. Jeg tror dere vet hvor annerledes han ville sett ut da.

Det er her den digitale kampen kommer inn. I et halvt år har jeg brukt kunstig intelligens for å prøve å få orden på dette. Lese vedtak opp mot hverandre. Finne begrunnelsen som endrer seg. Spore en påstand bakover. Se om det henvises til en hjemmel som faktisk passer, og om en begrunnelse er blitt reparert etterpå. Få hjelp til en klage, en søknad om fri rettshjelp, et brev jeg ellers ikke ville klart å få ut av hodet og ned på papir.

Men også der må jeg begynne på nytt. Forklare det samme igjen og igjen. Verktøyet mister konteksten, finner ikke tilbake til filene og utelater viktige opplysninger når en ny versjon blir skrevet. Dokumentet kan være formulert som om den som skal lese det, allerede kjenner alle de tidligere rundene. Men den som åpner brevet hos NAV Kontroll, eller advokaten som leser det for første gang, vet ikke hvilke gamle dokumenter maskinen viser til. Jeg må få den til å forstå det. Om igjen.

Permisjonene mine skulle gi meg hvile og tid med datteren min. I stedet har jeg brukt mange, mange timer på å overvåke at en oppgave faktisk blir gjort. Jeg er så redd for at det nødvendige ikke blir ferdig før jeg må tilbake. Jeg trenger dokumentene for å få et snev av juridisk likevekt, for å kunne bli fri og være der for henne. Så sitter jeg og passer på arbeidet med det som skal gi meg mer tid med barnet mitt, mens tiden med henne går.

Plutselig kunne en vanlig innsatt begynne å møte juristen med noe annet enn en fortvilet protest. Han kunne peke på ordlyden. Vise til datoen. Spørre hvor opplysningen kom fra. Kreve at loven som ble brukt mot ham, også ble fulgt av dem som brukte den.

Det forandrer maktforholdet. Det er derfor jeg mener KOMPASS må granskes som mer enn et spørsmål om hvilke nettsider vi får åpne.

Hos oss sto det igjen låste faner til steder som Digipost, NAV og Skatteetaten. Verktøyet jeg brukte til å utfordre inngrepene i livet mitt, var borte. Førstebetjenten sa, slik jeg husker samtalen, at klagene mine fikk systemet til å stoppe opp, at jeg ikke kunne sitte og sende klager direkte til KDI. PC-tilgangen ble tatt fra meg og holdt tilbake i tre uker, frem til KOMPASS kom.

Ta den rekkefølgen alvorlig. Jeg klager. Jeg får høre at klagene er problemet. Tilgangen forsvinner. Så kommer en løsning der jeg ikke lenger har det verktøyet som gjorde klagene mulig.

Jeg skal altså tro at dette ikke handler om å stanse meg?

For meg er det åpenbart at tilgang til KI truer den gamle arbeidsroen. En innsatt som kan holde orden på hundre dokumenter, er vanskeligere å avfeie enn en som mister tråden på side tre. En som kan sammenligne ti begrunnelser, kan finne et mønster han aldri ville oppdaget mens han satt alene med én klage og en frist som allerede løp.

Det samme gjelder utstyret. Maskiner fra 2011, sviktende digital tilgang, prioriteringer ingen forklarer tilfredsstillende. Verktøyene kunne hjelpe oss med å spørre hvor midlene går, hvem som har bestemt hva, og hvem som kontrollerer habiliteten. Om det finnes misbruk av penger eller myndighet, skal det undersøkes. Hele poenget

er at vi trenger tilgang for å kunne stille slike spørsmål med dokumentene foran oss.

I stedet kan de ta verktøyet. Så sitter de fortsatt med lovspråket, arkivet og arbeidsdagen sin, mens vi skal fylle inn det vi rekker fra den lille åpningen som er igjen. Jeg kaller det et juridisk diktatur når den ene siden får forvalte både avgjørelsen og den andres mulighet til å angripe den.

Tenk så videre. Hundre innsatte. Samme fengsel. Samme jurist. Et års vedtak lagt ved siden av hverandre. Hva ville vi funnet? Hvor mange ganger forsvinner årsaken og reaksjonen blir stående? Hvor mange ganger endres hjemmelen eller forklaringen? Hvor mange inngrep får virke ferdig før noen rekker å se på klagen?

En enkelt mann kan få høre at han bare er vanskelig. Hundre saker med det samme mønsteret er vanskeligere å gjemme bort i én manns temperament.

Det er dette jeg vil arbeide for: Et sted der innsatte kan få hjelp med dokumentene sine og få tilbake klagene de trenger. Personopplysningene må beskyttes, navn og kjennetegn fjernes fra materialet som brukes til å undersøke mønstre. Den som driver siden, skal ikke kunne sitte og snoke i folks liv. Analysen skal gjøre det mulig å se praksisen, og å føre et funn tilbake til det dokumentet det faktisk bygger på.

Jeg vil at det skal finnes noe en advokat kan arbeide videre med, noe en journalist kan ettergå. Hvis materialet avdekker systematiske brudd, vil jeg ha det frem til redaksjonene. Til dem som kan stille spørsmål på utsiden og kreve svar. Jeg vil at søksmål og erstatning skal bli reelle muligheter for dem som har fått livene sine ødelagt, dersom grunnlaget er der.

Da kan det bli ubehagelig å ha vært så sikker på at en innsatt aldri skulle få satt seg inn i sin egen sak. Da kan også ansatte måtte svare for det de har gjort. Forestill deg hva det gjør med et system som er vant til at hvert menneske står alene foran det.

De kan ta PC-tilgangen fra meg. Denne teknologien forsvinner ikke. Og jeg har tenkt å bruke den til å holde dokumentene fast, så de ikke glir unna mens noen forteller en penere historie om hva som skjedde.

Les vedtakene. Les ordene. Les inngrepene i én manns forsøk på å bevare et normalt forhold til datteren sin. Se etter det råtne mørke gugget som blir liggende igjen når du skraper vekk det pene språket. Gjør deg opp din egen mening om heksene i Bergen og Bjørgvin.

Jeg husker samtalen med en jussstudent i Jussbuss etter at han hadde lest omgjøringen av permisjonen og analysen jeg hadde fått hjelp til. Det jeg satt igjen med, var hvor lite rettssikkerhet en innsatt har i møte med juristen. Og for meg er bildet dette: aktor, etterforsker, politi, advokat, vitne, jury, dommer og bøddel samlet på samme side av skrivebordet. Juristen som gud i et rom der den innsatte kan rope uten at noen utenfor hører det.

Den innsatte blir en tyskertøs. Stemplet. En du kan ydmyke mens de andre ser en annen vei, fordi stempelet skal forklare hvorfor det er greit. Sånn oppleves denne gråsonen: Du har rettigheter på papiret, men du klarer ikke å få dem inn mellom deg og det som blir gjort mot deg.

Det er dette jeg vil du skal lete etter når du ser glansbildet på TV. Kriminalomsorgen som realityshow, de gode hjelperne, den betryggende fortellingen om at noen tar seg av de vanskelige menneskene så du slipper. Kardemomme by, med en låst dør akkurat der kameraet slutter å følge etter.

Jeg kaller det hjernevasking når bildet blir så pent at folk slutter å spørre. Når den innsatte som protesterer, bare gjør rollen som den vanskelige fangen enda mer troverdig, mens den som har makten over ham, slipper å få begrunnelsen sin undersøkt.

Derfor legger jeg frem min historie. Innsatt 260146. Fengslene vest for loven. Du skal kunne se bak bildet, inn i dokumentene, ned i det som faktisk rammer et menneske og barnet hans.

Jeg mener vi må følge pengene og karrierene også. Bevilgningene. Lønningene. Stripene på skuldrene. Vennetjenestene og slektskapene der de finnes. Spørre hvem som tjener på at maskinen går som den går, og hvem som betaler når den maler feil. Når jeg tenker på den avstanden, ser jeg hytter i Eikedal og en Porsche Cayenne på den ene siden, og et barn som mister enda en dag med faren sin på den andre. Det er bildet av et klasseskille i makt: Noen kan kjøre hjem fra konsekvensene. Andre blir låst inne med dem.

Pårørende, barndommer, innsatte: kanonføde. Forholdet til barnet ditt som collateral damage mens andre går videre i karrieren. Det er den bunnløse kynismen jeg forsøker å vise. Et samfunn kan ikke fortsette å betale for at mennesker ødelegges, og samtidig slå seg på brystet over at regningen heter rehabilitering.

Hva lærer vi egentlig her? Hva vil det si å bli flink til å sone?

Hunden slutter å bjeffe når du stikker pinnen inn i buret.

Der har du bildet mitt. Til slutt har den lært at det ikke hjelper å reagere. Den legger seg. Du får fred. Og så kan du føre det opp som fremgang.

Et menneske kan også lære å blokkere ut ydmykelsen, passe sine egne saker, ikke protestere når behandlingen blir nedverdigende. Ikke komme på feil side av noen med makt. La være å fortelle avisen det han ser. Telle dagene og svelge det som må svelges, så han ikke må sitte lenger enn nødvendig.

Men hva har du egentlig oppnådd hvis roen skyldes at han har gitt opp? Hva sender du tilbake til samfunnet da? Et menneske fullt av den frustrasjonen, det hatet og den avmakten du aldri ville høre om? Dere kan holde reaksjonen nede mens dere har nøklene. Dere får ikke automatisk et tryggere menneske av det.

Fanger til gjenbruk. Det er det jeg anklager dere for å lage. Dere river i det som skulle holdt et menneske fast på utsiden: ungen, forholdene, troen på at det nytter å gjøre noe riktig. Dere bruker reaksjonen på inngrepene til å begrunne nye inngrep. Så kan dere sende ham ut med mindre å holde fast i og mer å bære på. Faller han, står porten der. En ny sak, et nytt opphold, mer arbeid til den samme maskinen. Og et nytt menneske på utsiden kan ha blitt rammet på veien.

Det er derfor du også skal være forbanna. Den tryggheten dere blir lovet, skal bygges av mennesker som en dag må kunne leve blant dere. Hvis praksisen knuser det som skulle gjort dem i stand til det, er det dere som får konsekvensene inn døren etterpå. Dere betaler for kjøttkvernen. Dere skal leve med det som kommer ut.

Jeg tror gjengjeldelsen mot dem som sier fra, lærer hele avdelingen noe. Et avslag på prøveløslatelse kan bli et eksempel alle forstår. Frihetsberøvelse som hevn. Den andre innsatte behøver ikke få en trussel. Han kan se hva som skjer med han som snakket.

Hos meg går dette inn i PTSD-en også. Jeg har beskrevet det i den håndskrevne forklaringen om Bjørgvin. Når jeg stenges ute fra det jeg trenger for å beskytte

forholdet til barnet mitt, kan reaksjonene bli sterkere enn jeg har kjent før. Jeg prøver å få dem til å forstå hvorfor. Jeg har sagt fra om PTSD-en. Da må det være mulig å spørre hva de gjør med den kunnskapen.

Hvor mye hensyn tar dere til det dere vet kan utløse et anfall? Hva gjør dere for å unngå det? Og hvis dere lar være, hvorfor får dere likevel beskrive anfallet som om det oppsto av ingenting og avslørte en kriminell intensjon?

Jeg opplever at PTSD-en blir brukt som våpen mot meg. Det er derfor jeg ikke godtar at årsaken skjules og reaksjonen løftes frem alene. Det er derfor alle de små hindringene må få stå ved siden av hverandre. PC-en. E-posten. Advokaten. Dokumentene. Tiden som går. Datteren min på den andre siden av alt sammen.

Dere kjente motivasjonen min. Dere skrev den selv. Nå vil jeg at noen skal undersøke hvorfor så mye av det dere gjør, treffer akkurat der.

Gå tilbake til gangen. Til den flate hånden som ble lagt mot brystet mitt og tatt vekk igjen. Til rommet mitt, som lå i samme retning som de ansatte. Til betjenten som i samtalen med meg var enig i at hun ikke kunne vite hvor jeg hadde tenkt meg. Hold det fast mens du leser hva som senere ble brukt mot meg. Du skal ikke la forskjellen forsvinne i ordet «vurdering».

Jeg mener fremstillingen av et angrepsforsøk som måtte avverges, er fabrikkert. Da må noen svare for hvordan den kom inn i saken, hvem som førte den videre, og hvorfor den fikk fortsette å virke. Hva skrev betjenten? Hva skrev juristen? Hva hadde de faktisk grunnlag for? Legg forklaringene ved siden av hverandre. Hør medfangen. Gå opp gangen. Still spørsmålene mens det fortsatt finnes mennesker som kan svare.

Det står et barn på den andre siden av denne beskrivelsen. Et barn som aldri var i gangen. Hun får likevel leve med hva voksne bestemmer at faren hennes gjorde der. Et skritt blir en hensikt. Hensikten blir en risiko. Risikoen blir en begrunnelse for at livet vårt skal holdes fra hverandre. Hvor i den kjeden får hun komme til orde?

Hvis anklagene mine blir møtt med et erstatningskrav, vil jeg legge frem grunnlaget mitt og få motsetningene prøvd. Jeg vet at en rettssak koster, og at jeg ikke bestemmer utfallet. Men jeg vil ikke trekke ordene mine tilbake bare fordi den jeg anklager, har en stillingstittel. Den tittelen må også forplikte til å svare.

Det er dette jeg mener med bildet av mafiaens advokater: Lovkunnskapen kan brukes til å holde dritten skjult, til å få overgrepet gjennom døren med papirene i orden. Da må vi undersøke selve håndverket. Hvilke opplysninger ble tatt med? Hvilke ble borte? Fikk jeg svare? Hvem kontrollerte det de bygde avgjørelsen på? En paragraf gjør ikke en fabrikkert hendelse sann.

Jeg vil at dette skal ut i mediene mens dokumentene undersøkes. Jeg vil at en annen fange skal kunne lese og kjenne igjen fremgangsmåten, og vite hvor han kan henvende seg. At moren hans skal få et språk for det hun har stått og sett på uten å komme til. At noen skal orke å fortelle hva som skjedde før broren sluttet å svare, før familien gikk i stykker, før det ikke lenger var noen å hente ved porten.

Bak ordet «pårørende» står det mennesker som også får livet sitt skåret opp av disse avgjørelsene. Bak ordet «selvmord» ligger et menneskeliv vi skylder mer enn en skuldertrekning og en henvisning til at fengselet fulgte rutinene. Vi må tåle å undersøke hva mennesker ble utsatt for, og hva som ble gjort da de ba om hjelp.

TV-kameraet kan vise en betjent som snakker rolig. Jeg vil også se mappen. Jeg vil

se hva som skjer etter at kameraet er slått av, når den innsatte trenger dokumentet sitt, når fristen går ut, når barnet venter. Hver gang noen sier «lover og regler som gjelder i et fengsel», vil jeg at journalisten skal spørre: Hvilken regel? Hva gir den faktisk adgang til? Og hvem undersøker om dere holder dere innenfor den?

Jeg tenker på Rosa Parks, som nektet å gi fra seg plassen sin på bussen i Montgomery i 1955. Kampen var allerede i gang; det fantes mennesker som organiserte seg og bar boikotten videre. Det er det jeg griper etter i bildet: Et menneske kan si stopp. For at det skal forandre noe, må andre slutte å la henne stå alene. Her inne er det nettopp det vi blir. Én mann. Én celle. Én klage som forsvinner mens alle de andre ser hva det koster å klage.

Åtte dager med skole før man kan begynne å jobbe i fengsel. Jeg har forklart hvilket opplæringsløp jeg sikter til. Nå må vi snakke om makten som følger med arbeidsdagen. Tenk på en tjueåring som knapt har kommet ut av russepresset. Han kan være velmenende. Han kan være redd. Han kan misforstå. Så skal hans beskrivelse vandre gjennom et system som kan gripe inn i forholdet mellom en far og et barn. Hvem sørger for at usikkerheten blir med hele veien?

Årene går. Barnet vokser. Den som skrev, får mer erfaring. Barnet får ikke barndommen tilbake mens han lærer.

Jeg vil undersøke mange saker sammen fordi jeg vil finne ut hvor ofte dette skjer. Hver påstand må kunne føres tilbake til dokumentet. Hvert mønster må tåle at noen prøver å slå det i stykker. Da kan vi gå fra en bunke enkelthistorier til spørsmål som ledelsen ikke kan svare på ved å beskrive temperamentet til én fange.

Jeg mener KOMPASS og hindringene for PC-bruken min må undersøkes i den sammenhengen. Jeg mener de prøver å stenge en mulighet de har forstått rekkevidden av. Hent begrunnelsene. Hent beslutningene. Se på når begrensningene kom, hva de hindret, og hva jeg hadde forsøkt å få frem. La min anklage møte deres dokumentasjon.

Og følg pengene. Arbeidsplassene. Karrierene. Undersøk hva systemet belønner når et menneske kommer tilbake gjennom porten. Jeg anklager dere for å gjøre desperasjonen om til råstoff, og fangene til gjenbruk. Samfunnet betaler for at vi skal kunne leve der ute. Da skal det også få vite hva som blir gjort med oss før dere åpner døren.

Jeg vil ha navn på ansvaret. Jeg vil ha dokumentene frem. Og jeg vil at den neste som åpner munnen, skal vite at det finnes noen på utsiden som blir stående.

